

עפ"ג 22260/12/14 - ו' ב' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט
עפ"ג 22260-12-14 ו' ב' נ' מדינת ישראל 19 פברואר 2015

בפני הרכב כבוד השופטים:

י' גריל, שופט בכיר (אב"ד)

כ' סעב, שופט

ד"ר ע' זרנקין, שופט

המערער:

ו' ב'

ע"י ב"כ עו"ד ג. נאדם

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פלייט

בשם המערער: עו"ד נאדם

בשם המשיבה: עו"ד גב' אייזינגר

פסק דין

הערעור:

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בחדרה - (להלן: "**בית משפט השלום**"), שניתן ביום 16/9/14 על ידי כבוד השופט אהוד קפלן בת"פ 38812-12-12.

הערעור מופנה כנגד חומרת הדין ובעיקר כנגד עונש המאסר בפועל שהטיל בית משפט השלום, עונש שירוצה בעבודות שירות.

המערער מבקש לקבל את הערעור ולהטיל עליו צו של"צ ועונש מאסר מותנה.

ההליך בבית משפט השלום:

2. המערער הובא לדין בבית משפט השלום הנכבד בגין עבירה של תקיפה סתם - בן זוג (מספר פעמים), עבירה לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, (להלן: "**חוק העונשין**"), ביחד עם סעיף 379 לחוק העונשין, וכן בגין עבירה נוספת של כליאת שווא לפי סעיף 377 רישא לחוק העונשין - (להלן: **כתב האישום המקורי**).

כתב האישום המקורי תוקן וממנו נמחקה העבירה של כליאת שווא, ותוקנו העובדות, כפי שיפורט להלן.

3. בעובדות כתב האישום המתוקן נטען כי המערער והמתלוננת נשואים זה לזה ומתגוררים יחדיו. עוד נאמר כי

ביום 2/12/11 שעה 13:30 או בסמוך לכך תקף המערער את המתלוננת שלא כדין וללא הסכמתה, בכך שסטר על לחיה השמאלית על רקע ויכוח של מה בכך. בהמשך, ושוב על רקע ויכוח ביניהם, תקף המערער את המתלוננת שלא כדין וללא הסכמתה, בכך שהכה אותה בפניה ובידיה, וזאת אל מול עיני בתם הקטינה, אותה החזיקה בידיה.

4. בהמשך לאירועים הנ"ל, חזר המערער ותקף את המתלוננת שלא כדין וללא הסכמתה בכך שסטר בחוזקה על פניה, נטל את המכשיר הנייד שלה ואמר לה **"תשבי כמו כלבה בבית"**.

התברר עוד, כי שנה עובר לאירועים שפורטו לעיל, בחודש נובמבר, אם כי השעה והשנה אינן ידועות למשיבה, תקף המערער שלא כדין את המתלוננת, ללא הסכמתה ובהיותה בחודש השביעי להיריונה בכך שדחף אותה אל מחוץ לבית על מנת לסלקה ממנו.

5. עוד נאמר בכתב האישום המתוקן, כי כשנה עובר לאירועים שתוארו לעיל, במהלך חג הרמדאן, ועל רקע ויכוח של מה בכך, תקף המערער את המתלוננת שלא כדין וללא הסכמתה בכך שהכה אותה עם ידיו על פניה וגבה.

6. המערער הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הורשע ולאחר שהצדדים טענו לעונש, גזר עליו בית משפט השלום הנכבד את העונשים הבאים:

5 חודשי מאסר בפועל אותם ירצה המערער במסגרת עבודות שירות כמפורט בגזר הדין, 3 חודשי מאסר על תנאי ל- 3 שנים, עונש שהמערער לא ישא אלא אם בתקופת התנאי יעבור עבירת אלימות פיזית נגד אדם שעונשה שנתיים מאסר ומעלה.

כאמור, הערעור מופנה כנגד חומרת הדין ובעיקר עונש המאסר בפועל.

טענות הצדדים:

7. ב"כ המערער טען בהודעת הערעור כי המערער הודה מיד בעובדות כתב האישום המתוקן וכי בעניינו הוגש תסקיר של שירות המבחן אשר המליץ על הטלת צו של"צ ומאסר מותנה. לדעת ב"כ המערער, בית משפט השלום הנכבד טעה משלא קיבל את המלצת שירות המבחן והטיל על המערער עונש חמור במידה רבה וקיצונית שמצדיקה, לדעתו, התערבות ערכאת הערעור.

8. ב"כ המערער טען עוד כי, ההליך בבית משפט השלום הנכבד התגבש והסתיים כאשר בני הזוג היו בשלבים האחרונים של הליכי גירושין, אך משבנובמבר 2014 נוצרו מגעים באמצעות קרובים ומכובדים, הגיעו המערער והמתלוננת להסכמות וכיום חזרו לחיות יחדיו לאחר תהליך של שלום בית, אם כי הם מתגוררים כיום בבית אחר המרוחק מההורים - (ראה סעיף 6 להודעת הערעור).

9. המערער טען עוד כי כיום הוא מתגורר יחד עם המתלוננת ובתם הקטינה בשכירות וכי שליחתו למאסר, אף אם בעבודות שירות, עלולה לפגוע בפרנסתו, לכן ראוי שבית המשפט יקבל את הערעור ויאמץ את המלצת שירות המבחן, באופן שיבטל את עונש המאסר בפועל, ויטיל על המערער צו שירות לתועלת הציבור.

10. באת כוח המשיבה ביקשה לדחות את הערעור. המדובר בשלושה מקרי אלימות שארעו בשלושה מועדים שונים, כאשר באחד המקרים המתלוננת הייתה בהיריון, דבר שלא מנע מן המערער מלתקוף אותה.

11. באת כוח המשיבה הפנתה לעובדות כתב האישום המתוקן ולהתנהלותו האלימה של המערער כלפי המתלוננת, תוך שהיא מפנה גם לפסקה 5 של התסקיר שמתארת תמונה שונה מזו הנטענת על ידי המערער. המדובר במי שמשליך את התנהגותו האלימה כלפי המתלוננת ונוטל אחריות חלקית בלבד. שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית והרתעתית, ואולם המלצה זו אינה יכולה לדור תחת קורת גג אחת עם המסקנה שיש להטיל צו של"צ, כך לשיטת המשיבה. העובדה כי המתלוננת והמערער חזרו להתגורר יחדיו ונמצאים בתהליך של שלום בית, אינה מצדיקה התערבות ערכאת הערעור וביטול עונש המאסר שירוצה בעבודות שירות.

דברי המתלוננת:

12. כאמור, המתלוננת התייצבה באולם בית המשפט, פנתה אלינו, וביקשה להקל בדינו של המערער ולבטל את עונש המאסר בפועל, זאת משום שחזרו להתגורר יחדיו לאחר תהליך של שלום בית ובשל כך שכיום היא לומדת כאשר המערער מממן את לימודיה, כך ששליחתו למאסר, אף אם בעבודות שירות, עלולה לפגוע בה ובמשפחה גם מבחינה כלכלית וגם מבחינה אישית ועקב כך היא תיאלץ להפסיק את לימודיה, ומכאן בקשתה לקבל את הערעור ולבטל את עונש המאסר.

תסקיר שירות המבחן:

13. שירות המבחן הגיש ביום 12/5/14 את התסקיר ובו תיאר את נסיבותיו של המערער, הרקע ממנו בא, כאשר הוא מציין כי מדובר במי שסיים 12 שנות לימוד בבית ספר תיכון מקצועי במגמת חשמלאות רכב, עבד במשך כשנתיים במפעל לייצור ניילון ולאחר מכן כשלוש שנים כמטפל בבית אבות ובהמשך עבד במקומות נוספים לפרקי זמן קצרים. מזה כחצי שנה עובד המערער בחברת נטיפים מגל ליצור צינורות טפטוף. 14. שירות המבחן ציין, כי המדובר במי שאין לו הרשעות קודמות, הגם שלקח אחריות המערער טען שתיאור העובדות אינו מדויק והסביר את התנהגותו כקושי לשאת בתחושות הפגיעה וחוסר הכבוד שאשתו (המתלוננת) הפגינה כלפיו באותו אירוע. הוא תיאר את התנהלותו האלימה כתגובה אמפולסיבית ללא שליטה. לתחושתו, מאז שהתחתן אין לו סמכות ויכולת שליטה על הנעשה בבית, וכי המתלוננת אינה ממלאת אחר מחויבויותיה כלפיו וכלפי הבית.

15. שירות המבחן המשיך וציין בתסקיר, כי בנסיבות העניין נדרשת להערכתו "ענישה מוחשית והרתעתית כמאסר בעבודות שירות שתציב גבולות ברורים למותר ולאסור" ובנשימה אחת המשיך שירות המבחן וכתב כי "במקרה הנדון, נמליץ להטיל על ואסים צו של"צ בהיקף של 250 שעות למשך שנה. מסגרת ענישה מחייבת ובעלת גבולות ברורים שיש בה כדי לאפשר לו את המשך עבודתו ומילוי חובתו הכלכלית כלפי גרושתו (כך במקור) ובתו (תשלום מזונות) זאת בנוסף למאסר מותנה".

16. כאמור, בית משפט השלום הנכבד בחר את החלק הראשון של המלצת שירות המבחן והטיל עונש ממשי הרתעתי; דהיינו מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות, עונש המציב גבולות ברורים למותר ולאסור, בהתאם לאמור בתסקיר.

דין והכרעה:

17. לאחר שעיינו בגזר הדין, בתסקיר שירות המבחן, בעובדות כתב האישום המתוקן, בהודעת הערעור ושמענו את טענות הצדדים, אנו מחליטים לדחות את הערעור.

18. לבנו עם המתלוננת שעברה את כל האירועים המתוארים בכתב האישום המתוקן, וחרף זאת התייצבה בפנינו וביקשה להקל בדינו של המערער כאילו כל האחריות והאשם להתרחשות הדברים מוטלים עליה, ועליה בלבד, ולא הוא! איננו מתעלמים מהעובדה שבני הזוג החליטו שלא להתגרש ולשוב ולחיות יחדיו, ועל כך יש לברך, אך

אין בכך כדי להצדיק ביטול עונש המאסר בפועל שהוטל על המערער, אשר ביצע מעשים אסורים, פסולים ומכוערים עד מאוד שכללו פגיעה במתלוננת כשהיא מחזיקה את בתם התינוקת בידיה, ובמקרה אחר כשהייתה בהיריון, זאת עשה עקב ויכוח של מה בכך.

אלימות בקרבנו הפכה לתופעה מדאיגה שמתקיימת בכל רבדי החברה על גווניה השונים ולכן מתבקשת ענישה הולמת. גם אם לא נוכל למגר כליל תופעה זו הרי כולנו נבוא על שכרנו אם התופעה תצומצם עד למינימום. בתי המשפט שפכו קולמוסים רבים על תופעת האלימות. חובתו של בית המשפט לתרום תרומתו בשירות נגע נפסד זה, ובעיקר כדי להנחיל תרבות דיון ושיח שונה, ללא אלימות פיזית ומילולית. תופעה זו היא רעה חולה שיש לעשות הכל כדי להילחם בה מלחמת חורמה.

רק לאחרונה, ביום 8.2.15, הדגיש בית המשפט העליון את החשיבות שבהטלת עונשים מוחשיים בעבירות אלימות, כי אין להשלים עם המצב בו כל דאליים גבר. מעין "מערב פרוע", בו שולט כוח הזרוע תוך זלזול בחוק ובזולת - ע"פ 6761/14 **מדינת ישראל נגד שפיק רכאב**, (ניתן ביום 8.2.15).

משנה תוקף יש לגישה הנ"ל גם בעבירות אלימות במשפחה, עבירות שגילויין אינו קל, ואף מצומצם מאוד. לעניין חומרת עבירות האלימות בתוך המשפחה והסכנה הנשקפת מהן ראו ע"פ 792/10 **מדינת ישראל נגד פלוני** (ניתן ביום 14/2/11), שם נקבע כי:

"עבירות אלו, מתרחשות על דרך הכלל בבית פנימה, באינרא והובאין שומע, ומוסתרות בהיטבמהסביבה. פעמים רבות, שרויה התוקף בקונספציה שגויה לפיה האינכוח ושל החוק לפרוץ את מפתן ביתו, בורש איהוא, לשיטתו, לנהוג במשפחתו כרצונו, כמוהיית הקניינו. אלמנטיס אלו, המשולבים בדרך כלל בעבירות אלימות במשפחה, מעצימים את הסכנה הנשקפת מתוקף כמוגסא תחשיבותם של שיקולי ההרתעה האישית והציבורית... יוצא אם כן, כי אכן לא דיברטוריקה המרתיעה המוקיעה את עבירות האלימות במשפחה, ויש לגבות את האמירות החשובות שבפסקיהדין בענישה הולמת".

ראו גם 4875/11 **מדינת ישראל נגד פלוני** (ניתן ביום 26/11/12), ע"פ 6758/07 **פלוני נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 11/10/07) ורע"פ 6577/09 **ניר צמח נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 20/8/09).

19. כאמור, לא התעלמנו מההמלצה הסופית של שירות המבחן, הגם שהמלצת שירות המבחן היא בגדר המלצה בלבד (ראו ע"פ 344/81 **מדינת ישראל נגד סגל**, פ"ד לה(4) 313), צדק בית משפט השלום הנכבד כאשר בחר את ההמלצה הראשונית של שירות המבחן להטיל ענישה מוחשית והרתעתית כמאסר בעבודות שירות, ענישה שתציב גבולות ברורים למערער שיהיה עליו לדעת להבחין בין המותר והאסור. כמובן, שהעמדה הנ"ל של שירות המבחן אינה יכולה להתקיים עם ההמלצה השניה אותה הציע בסוף תסקירו, כאשר המליץ על הטלת צו של"צ ועונש מותנה בלבד. המלצה זו אינה עומדת בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות - (ראו לעניין זה ע"פ 2910/09 **קאסיה נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 21/11/11) ורע"פ 182/13 **נעם משה נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 21/11/13)).

20. נציין כי לא בכדי בית משפט השלום הנכבד לא הטיל על המערער רכיבי ענישה נוספים, כגון קנס ופיצוי למתלוננת, כשבמקרים דומים מוטלים רכיבי ענישה אלו כדבר שבשגרה. הימנעותו של בית משפט השלום מהטלת ענישה ברכיבים אלו, קשורה לצמצום הפגיעה בנאשם ובמשפחתו וכפועל יוצא מכך, גם משק הבית וכלכלת המשפחה, לא ייפגעו.

21. אשר על כן, ועל יסוד האמור לעיל, אנו מחליטים לדחות את הערעור. על המערער להתייצב לריצוי עונשו במסגרת עבודות שירות **ביום 22/3/15 בשעה 08:00** במשרדי הממונה על

עבודות שירות - מחוז הצפון, בתחנת משטרת טבריה, רח' הציונית 14, לצורך קליטה והצבה.
הוסברו למערער חובותיו במהלך ריצוי עונש המאסר במסגרת זו וכן סמכויותיו של הממונה, לרבות הסמכות
להפקיע את צו השירות ולהורות על ריצוי יתרת העונש מאחורי סורג ובריח, היה והמערער לא יקיים את חובותיו,
לרבות הוראות, הנחיות, ונהלי הממונה על עבודות שירות.

המזכירות - תשלח עותק מפסק הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, ל' שבט תשע"ה, 19 פברואר 2015, בנוכחות הצדדים.

ד"ר ע. זרנקין, שופט

כ. סעב, שופט

י. גריל, שופט בכיר
[אב"ד]